

כלי מחקר זה נלקח מתוך **מאגר כלי המחקר** של קרן שלם התומכת במחקר שמטרתו שיפור איכות החיים של אנשים עם מוגבלויות והסובבים אותם.

כלי המחקר הינם גרסאות אשר נעשה בהן שימוש על ידי החוקרים עצמם ולכן יתכנו אי התאמות בין פרטי הכלי המקורי לבין הפרטים המתוארים במאגר.

כל המעוניין להשתמש באחד מכלי מחקר מתבקש לפנות לחוקר שערך את המחקר הרלבנטי ולוודא את אישור השימוש בכלי מבחינת זכויות יוצרים.

לקרן שלם אין זכויות על הכלים המוזכרים באתר זה.

ניתוח כלי מחקר

שם כלי המחקר

מדריך ראיון מונגש קוגניטיבית (חוברת סמלים מלווים לשאלון) בשפה פשוטה לאדם המזדקן עם מש"ה, בנושא החוויה שלהם עם אנשי הצוות בימי הקורונה.

שנה ומחבר

פוחת (בעברית) בשנת: 2023, על ידי: פרופ' יעקב בכנר, פרופ' טובה בנד וינטרשטיין וד"ר אלון זמיר.

מטרת כלי המחקר

לתאר ולנתח את החוויה של אנשים מזדקנים עם מש"ה, תוך השוואה בין הדיור התומך לדיור בקהילה.

סוג כלי המחקר

ראיון. קיים מדריך לראיון מונגש קוגניטיבית (פישוט לשוני) לאדם המזדקן עם מש"ה המלווה בחוברת סמלים וויזואליים.

אוכלוסיית היעד

אנשים עם מש"ה (רמה קלה עד בינונית) מזדקנים המתגוררים בדיור חוץ ביתי (מהדיור בקהילה ומהדיור התומך).

אופי הדיווח

ראיון (בפישוט לשוני)

מבנה כלי המחקר

קטגוריות להתייחסות:

1. שגרת היומיום בימי הקורונה
2. חווית תפיסת האיום והסיכון
3. מה סייע בהתמודדות בתקופת הקורונה
4. הקשיים בתקופת הקורונה
5. האופן בו נשמרו הקשרים עם ה"עולם החיצון" בתקופת הקורונה
6. השפעת הקורונה על אנשים עם מש"ה מזדקנים כיום לאחר חלוף המגפה

סוג סולם המדידה

אין סולם מדידה (שאלות בחירה או כן/לא).

סוג הפריטים בכלי המחקר

שאלות פתוחות, שאלות בחירה ושאלות כן/לא.

אורך כלי המחקר

שאלות פתוחות – 12 שאלות

שאלות בחירה – 4 שאלות

שאלות כן/לא – 32 שאלות
סה"כ 48 שאלות.

רשימת מחקרי קרן שלם אשר עשו שימוש בכלי

1. מציאות משותפת תחת איום: החוויה של אנשי צוות ואנשים מזדקנים עם מוגבלות שכלית התפתחותית בימי קורונה.
2023, פרופ' יעקב בכנר, פרופ' טובה בנד וינטרשטיין וד"ר אלון זמיר. אוניברסיטת חיפה.
מס' 890-332-2020 [קישור לפריט באתר קרן שלם](#)

לשימוש פנימי – מיקום במאגר כלי המחקר של הקרן

כלי מחקר המותאמים לאדם עם מש"ה < איכות החיים של אנשים עם מש"ה < זקנה < מדריך ראיון מונגש קוגניטיבית (וחוברת סמלים מלווים לשאלון) בשפה פשוטה לאדם המזדקן עם מש"ה, בנושא החוויה שלהם עם אנשי הצוות בימי הקורונה.

קישורים שימושיים

[למאגר מחקרי הקרן](#)

[למאגר כלי המחקר באתר הקרן](#)

מדריך ראיון מונגש קוגניטיבית לאדם המזדקן עם מש"ה, בנושא החוויה שלהם עם אנשי הצוות בימי הקורונה

מדריך ראיון מונגש קוגניטיבית לאדם המזדקן עם מש"ה

שאלות למשתתף

בשנתיים האחרונות, אנחנו מתמודדים עם הקורונה. הקורונה היא וירוס מדבק. בתקופה של הקורונה היו סגרים, בידודים, חיסונים ובדיקות. למדנו מה לעשות כדי לשמור על הבריאות שלנו. לדוגמה: שטפנו ידיים, שמנו מסכה על הפה והאף ושמרנו על מרחק זה מזה.

שינוי בחיי היומיום: לבד, ביחד ומצב הרוח

1. איך החיים שלך השתנו, מאז שהתחילה התקופה של הקורונה?

[נוסח חלופי, במידת הצורך:]

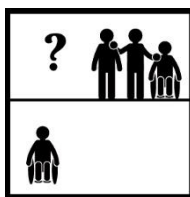
מה שונה ביומיום שלך לפני התקופה של הקורונה ועכשיו?

---

2. מאז התקופה (הזמן) של הקורונה,

אתה נמצא יותר זמן עם אנשים או יותר זמן לבד?

יותר זמן עם אנשים

יותר זמן לבד

אותו דבר

[אם ענה יותר זמן עם אנשים / יותר זמן לבד:]

למה מאז התקופה של הקורונה אתה יותר זמן עם אנשים / לבד? [התאם לפי התשובה האחרונה של המראיין]

---

3. לפני התקופה של הקורונה,

השתתפת בחוגים (למשל: ריקוד, אומנות)?

כן

לא

עכשיו, מאז התקופה של הקורונה, אתה משתתף בחוגים?

כן [אם ענה כן, שאל:]

מאז הקורונה, אתה משתתף ביותר חוגים, בפחות חוגים או אותו דבר?

יותר. למה?

פחות. למה?

אותו דבר

לא [אם ענה לא, שאל:]

למה אתה לא משתתף בחוגים מאז הקורונה?

---

4. הקשר שלך עם הצוות (לדוגמה: מדריך, רכזת, אם בית) הוא אותו

דבר מאז התקופה של הקורונה?

כן

לא [אם ענה לא, שאל:]

מה עשית יחד עם הצוות פעם, לפני התקופה של הקורונה?
לדוגמה: שיחקתם יחד, דיברתם על דברים חשובים, הלכתם לקנות דברים
ביחד.

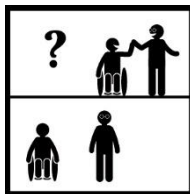

מה אתה עושה יחד עם הצוות עכשיו, מאז התקופה של הקורונה?
לדוגמה: אתם משחקים יחד, מדברים על דברים חשובים, הולכים לקנות
דברים ביחד.

---

5. הקשר שלך עם החברים הוא אותו דבר מאז התקופה של הקורונה?

כן

לא [אם ענה לא, שאל:]

מה עשית עם החברים פעם, לפני התקופה של הקורונה?
לדוגמה: שיחקתם יחד, דיברתם על דברים חשובים, הלכתם לבלות ביחד.

מה אתה עושה ביחד עם החברים עכשיו, מאז התקופה של הקורונה?
לדוגמה: אתם משחקים יחד, מדברים על דברים חשובים, הולכים לבלות
ביחד.

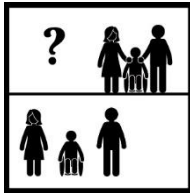

מאז הקורונה, אתה מדבר או נפגש עם החברים יותר, פחות או אותו דבר?

יותר

פחות

אותו דבר

6. הקשר שלך עם המשפחה הוא אותו דבר מאז התקופה של הקורונה?

כן

לא [אם ענה לא, שאל:]

מה שונה בקשר עם המשפחה שלך?

[במידה שמתקשה, שאל:]

יש מישהו מהמשפחה שלך שאתה מדבר או נפגש איתו?

כן. [אם ענה כן, שאל:]

עם מי אתה מדבר או נפגש מהמשפחה שלך?

לא

אחר:

לפני הקורונה, הייתם מדברים או נפגשים יותר, פחות או אותו דבר?

יותר

פחות

אותו דבר

שינויים בחיי היומיום: מצב הרוח

1. יש לך אותו **מצב רוח** כמו לפני התקופה של הקורונה?

כן

לא [אם ענה לא, שאל:]

איך מצב הרוח שלך השתנה מאז התקופה של הקורונה?

[אם ענה לא, אך מתקשה לענות איך מצב הרוח שלו השתנה, שאל:]

מאז הקורונה, אתה **יותר שמח**?

כן לא

מאז הקורונה, אתה **יותר עצוב**?

כן לא

מאז הקורונה, אתה **יותר מבולבל**?

כן לא

מאז הקורונה, אתה **יותר מפחד**?

כן לא

מאז הקורונה, אתה מרגיש **יותר בודד** (יותר לבד)?

כן לא

מאז הקורונה, יש לך **יותר מצב רוח אחר**, שלא אמרתי?

כן לא

[אם ענה כן, שאל:] איזה מצב רוח יש לך?

קשיים בתקופה של הקורונה

1. מה היה לך **קשה** בתקופה של הקורונה?

[אם מתקשה לענות, שאל וסמן:]

אני אגיד כמה דברים שאולי היו לך קשים בתקופה של הקורונה.
תגיד לי בבקשה אם כן או לא:
בקורונה, הרגשת **לבד**.

כן לא

בקורונה, הרגשת **מבולבל**.

כן לא

בקורונה, היה לך **קשה להשאר בבית**.

כן לא

בקורונה, היה לך **קשה לא להשתתף בפעילויות**. לדוגמה: חוגים, מועדון.

כן לא

בקורונה, היה לך **קשה לא לפגוש את המשפחה שלך**.

כן לא

בקורונה, לפעמים אולי **לא הבנת מה קורה**. זה היה קשה לך?

כן לא

בקורונה, לפעמים אולי **לא הבנת מה צריך לעשות**.

לדוגמה: אם אפשר לצאת מהבית, מתי לעשות בדיקה.

זה היה קשה לך?

כן לא

משהו אחר היה לך קשה בתקופה של הקורונה?

כן לא

[אם ענה כן, שאל: מה היה לך קשה?]

הרגשה של פחד או סכנה

1. הקורונה מפחידה אותך?

כן לא

2. אתה חושב שהקורונה מסוכנת?

כן לא

[אם ענה כן, שאל:]

כמה הקורונה מסוכנת?

הקורונה מאוד מסוכנת

הקורונה קצת מסוכנת

הקורונה לא מסוכנת בכלל

לא יודע

3. מה הקורונה יכולה לעשות לך?

[אם מתקשה לענות, אפשר לשאול:]

איך הקורונה יכולה לפגוע בך?

[אם עדיין מתקשה לענות, הצע אפשרויות וסמן:]

הקורונה יכולה לפגוע בבריאות שלך? לדוגמה: בעיות בנשימה, עייפות.

כן לא

מי שחולה בקורונה יכול למות?

כן לא

בגלל הקורונה, אתה תרגיש בודד (לבד)?

כן לא

משהו אחר שיכול לקרות לך בגלל הקורונה?

כן לא

[אם ענה כן:] מה יכול לקרות לך בגלל הקורונה?

דברים שעזרו לך להתמודד

1. התקופה של הקורונה היא שונה ממה שאנחנו רגילים.

מה עזר לך בתקופה של הקורונה?

[במידה ומתקשה לענות, שאל וסמן. אפשר לסמן כמה אפשרויות:]

המשפחה עזרה לך בתקופה של הקורונה?

כן לא

החברים עזרו לך בתקופה של הקורונה?

כן לא

חיית מחמד (לדוגמה: כלב, חתול) עזרה לך בתקופה של הקורונה?

כן לא

הצוות (לדוגמה: מדריך, רכזת, אם בית) עזר לך בתקופה של הקורונה?

כן לא

הצוות הרפואי (לדוגמה: רופאה, אחות) עזר לך בתקופה של הקורונה?

כן לא

טיפול נפשי (לדוגמה: עובדת סוציאלית, פסיכולוג) עזר לך בתקופה של

הקורונה?

כן לא

הטלויזיה עזרה לך בתקופה של הקורונה?

כן לא

הטלפון עזר לך בתקופה של הקורונה?

כן לא

המחשב עזר לך בתקופה של הקורונה?

כן לא

לעשות דברים שלא קשורים לקורונה (לדוגמה: לעשות יצירה, לשמוע

מוזיקה, לבשל) – זה עזר לך בתקופה של הקורונה?

כן לא

לחשוב על דברים טובים – זה עזר לך בתקופה של הקורונה?

כן לא

משהו אחר עזר לך בתקופה של הקורונה?

כן לא

[אם ענה כן:] מה עזר לך בתקופה של הקורונה?

זהו, סיימתי לשאול שאלות.
יש משהו שאתה רוצה לשאול?

[מראיין: מומלץ להדפיס מראש מספר כרטיסים עם פרטי קשר (למטה), ולתת למרואיינים
המעוניינים בכך]

תודה רבה לך.

אם יש לך שאלות על ההשתתפות במחקר,
אפשר לשאול אותי, דוקטור אלון זמיר.

מספר טלפון: 054 4921440

כתובת אימייל: alon6891@gmail.com

חברת סמלים מונגשים למרואיינים מזדקנים עם מש"ה

חברת סמלים מלווים לשאלון

בשפה פשוטה

טופס הסכמה להשתתפות במחקר בשפה פשוטה

אני מבטיח לשמור על הפרטיות של מי שמשתתף במחקר

אתה מסכים לענות על כמה שאלות של המחקר?

אתה מסכים שאני אקליט את הפגישה?

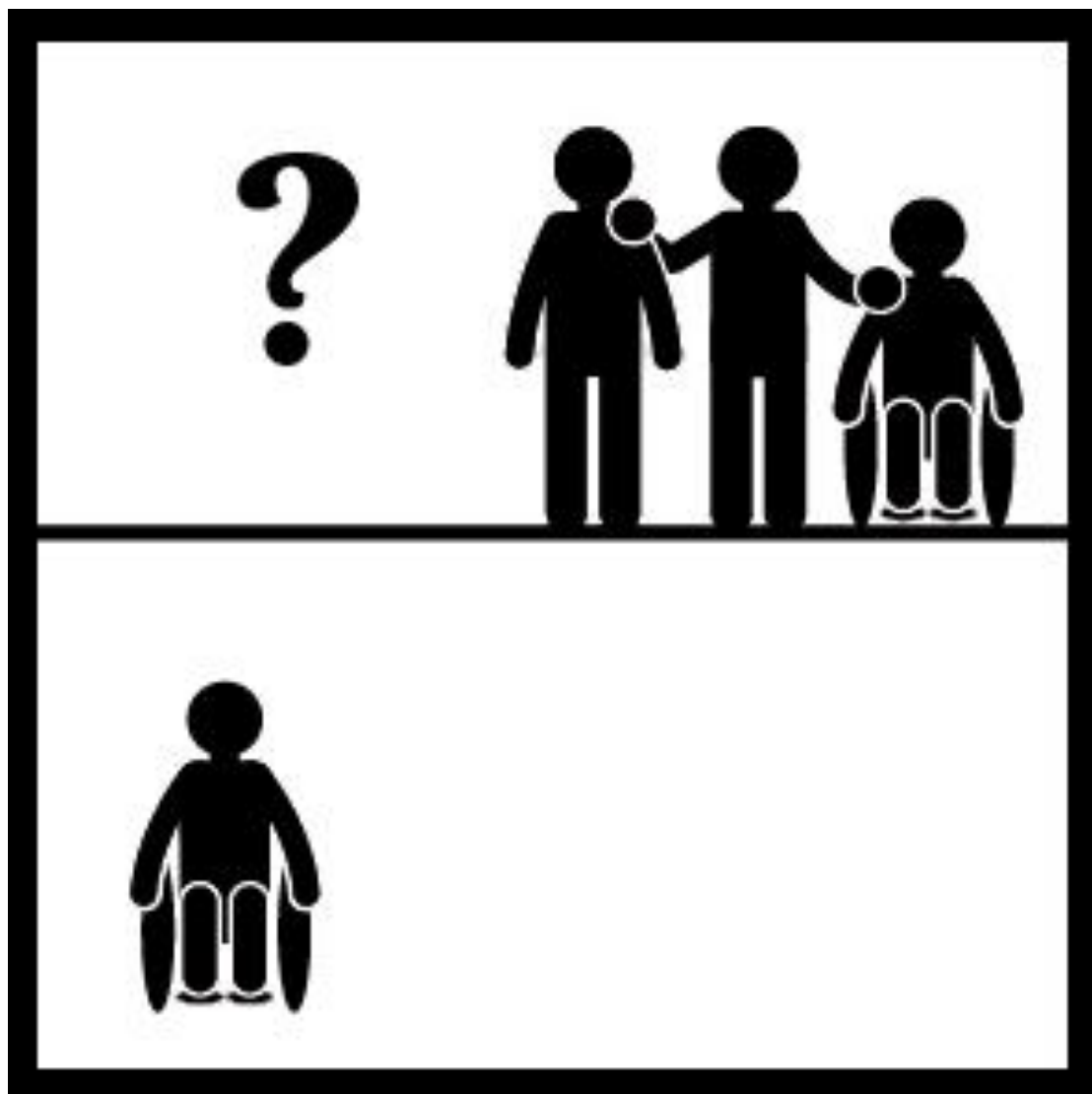

שינוי בחיי היומיום: לבד, ביחד ומצב הרוח

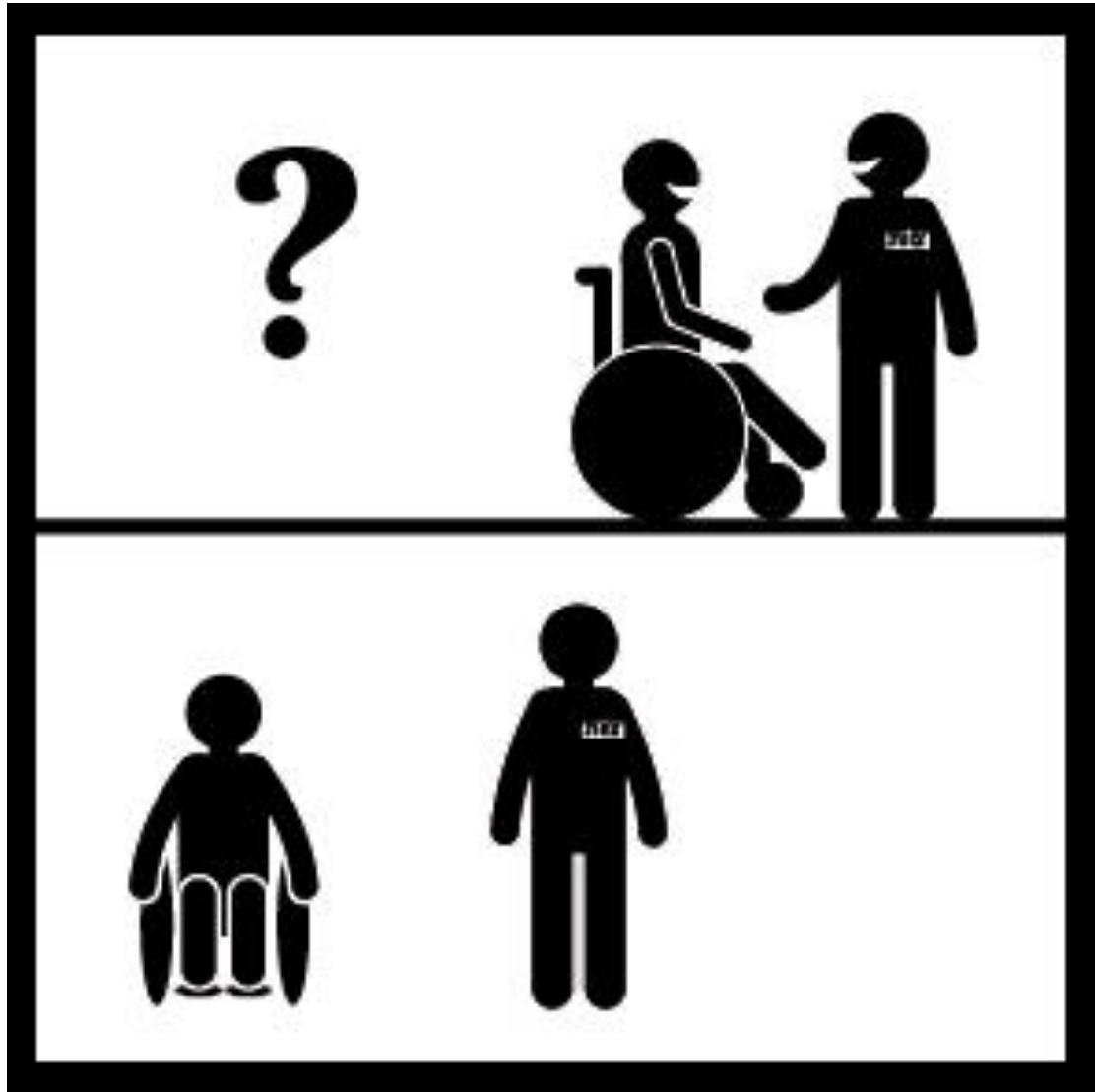
מאז התקופה (הזמן) של הקורונה, אתה נמצא יותר זמן עם אנשים,
או יותר זמן לבד?

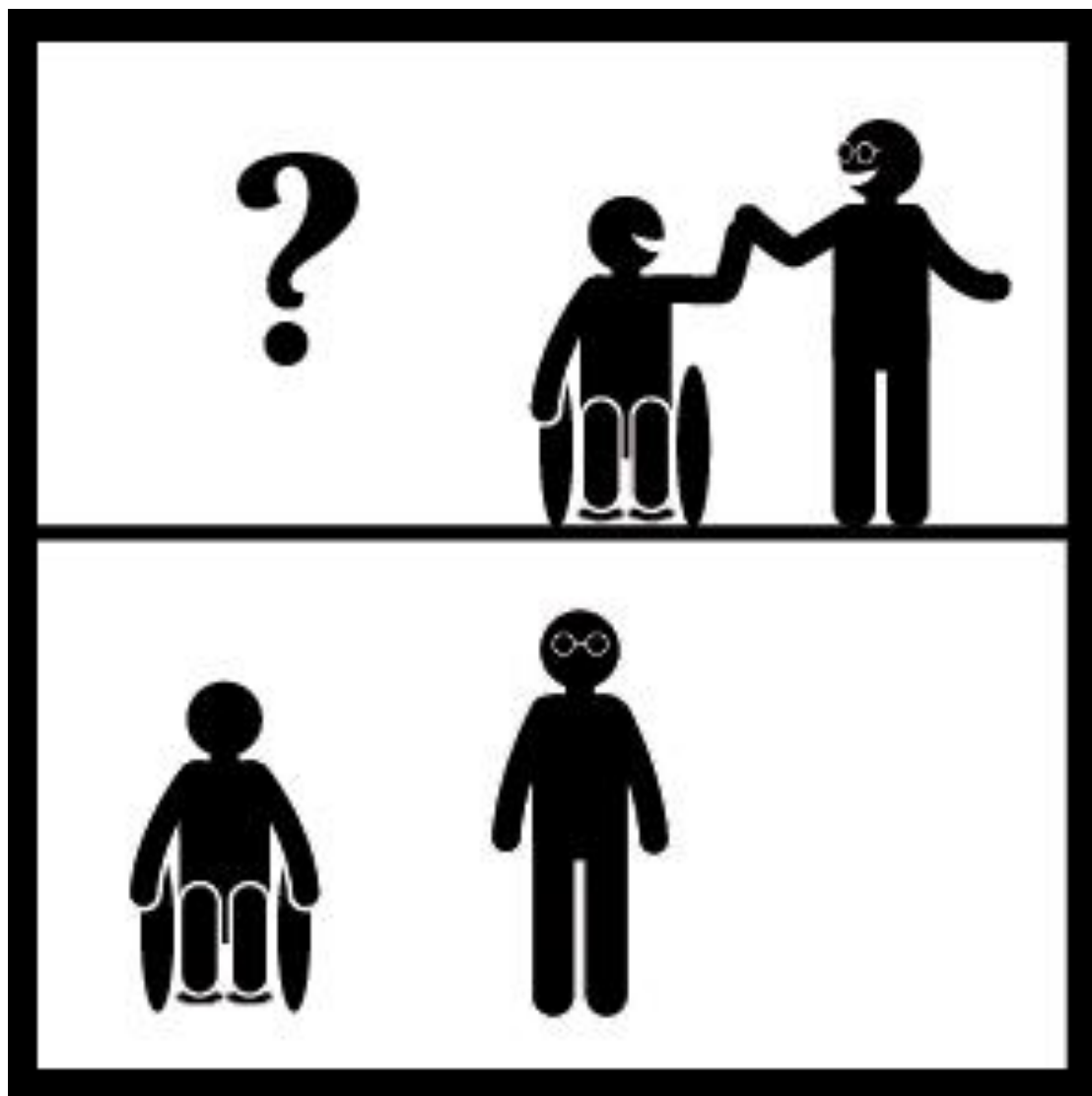
לפני התקופה של הקורונה, השתתפת בחוגים (למשל: ריקוד, אומנות)?

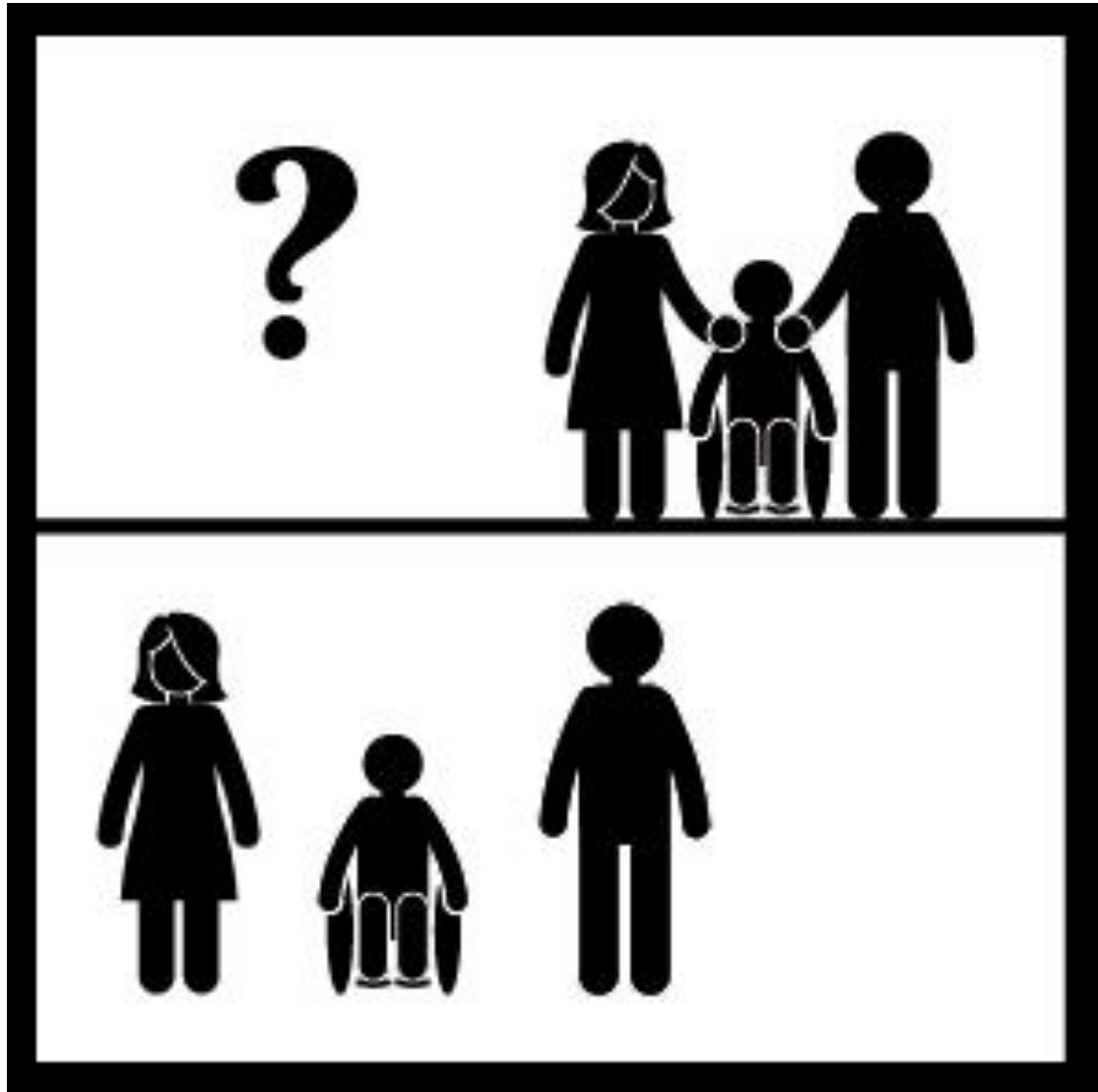
הקשר שלך עם הצוות (לדוגמה: מדריך, רכזת, אם בית)
הוא אותו דבר מאז התקופה של הקורונה?

הקשר שלך עם החברים הוא אותו דבר מאז התקופה של הקורונה?

הקשר שלך עם המשפחה הוא אותו דבר מאז התקופה של הקורונה?

שינויים בחיי היומיום: מצב הרוח

קשיים בתקופה של הקורונה

הרגשה של פחד או סכנה

דברים שעזרו לך להתמודד

